

Na omšu ho priviezli na plošine

Obavy o zdravie 84-ročného Benedikta XVI.:

VATIKÁN - Veriaci v Bazilike svätého Petra v Ríme zažili šok. Pápež Benedikt XVI. prišiel na včerajšiu omšu prvýkrát na mobilnej plošine. To okamžite vyvolalo debaty o jeho zdravotnom stave.

Pápeža Benedikta XVI. včera previezli na mobilnej plošine až k hlavnému oltáru. Zariadenie totiž v minulosti využíval jeho predchodca Ján Pavol II. počas dlhého boja s Parkinsonovou chorobou. Jeho 84-ročný nástupca ho použil po prvý raz. To, samozrejme, neuniklo veriacim, ktorí sa hneď začali pýtať na zdravotný stav hlavy

rímskokatolíckej cirkvi. Hovorca Vatikánu Federico Lombardi uviedol, že použitie pohyblivej plošiny nemalo žiadne zdravotné dôvody: jediným účelom bolo „uľahčiť námahu“ pápežovi podobne ako využitím papamobilu pri vystúpeniach pod voľným nebom. Lombardi novinárom ešte v sobotu povedal, že zariadenie so zábradlím, ktorého sa môže pápež pridržovať, bude Benedikta XVI. aj lepšie chrániť. Minulý mesiac vatikánsky hovorca odmietol správu talianskych novinárov o tom, že Benedikt XVI. mieni v roku 2012 odstúpiť, a zdôraznil, že zdravotný stav pápeža je „výborný“. (pol), **Nový Čas 17/10/2011**

Mobilná plošina má uľahčiť pápežovi námahu, nie sú dôvody na obavu o zdravie pápeža

Miroslav Škrha, moderátor Rádia VIVA: „Rímskokatolícki veriaci sa obávajú o zdravie pápeža. Na omšu k Bazilike sv. Petra ho až k hlavnému oltáru priviezla mobilná plošina. Hovorca Vatikánu Federico Lombardi ubezpečuje, že použitie plošiny nemalo žiadne zdravotné dôvody. Jediným účelom bolo uľahčiť námahu pápežovi podobne, ako keď ho vozia papamobilom pri vystúpeniach pod voľným nebom.“

Rádio VIVA, 17/10/2011

Spor vyrieši nadácia

TRNAVA – Založením spoločnej nadácie sa má skončiť dlhoročný spor Trnavského samosprávneho kraja a Trnavskej arcidiecézy o vlastníctvo historickej budovy gymnázia v centre Trnavy. Arcidiecéza by budovu vložila do nadácie, ktorá bude slúžiť na verejnosprospešné účely. Jej spoluzakladateľmi majú byť aj Trnavský samosprávny kraj a mesto Trnava. O vstupe mesta do nadácie a výške jeho majetkovej účasti budú rozhodovať poslanci. Kraj a cirkev sa o budovu súdili od roku 2000. (sita)

Plus jeden deň 18/10/2011

Pápež je nacista

Herečka Susan Sarandon (65) sa bude musieť ospravedlniť. V jednom z rozhovorov počas filmového festivalu v New Yorku označila pápeža Benedikta XVI. za nacistu. Tým vyvolala vlnu kritiky u miestnych predstaviteľov cirkvi aj veriacich. A práve oni teraz od Sarandon žiadajú, aby sa verejne ospravedlnila. (kov), **Plus jeden deň 19.10.2011**

Morbídna hra

Veriacich zväčša svätých vedia a v modlitbách sa k nim prihovárajú. No v Košiciach aj keď to znie morbidne, kosti svätcov poslúžili na športovú zábavu.

A nie je to žiaden vtíp. Tento príbeh sa naozaj odohral v kaplnke na historickom cintoríne Rozália. Nebyť náhody, malé kostičky dvoch svätcov by skončili niekde v koši.

Redaktor: „Tieto malé kostičky sú ostatky svätých 1800 rokov staré. Pre veriacich mimoriadne vzácna a uctievaná pamiatka. Tí by sa asi len prežehnávali, keby tušili, že sa s tým pred rokmi bavila partia nerozvážnych mladíkov.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Schránku používal ako hokejový puk. Proste strkali po zemi veľkú zábavu mali.“

Redaktor: „Schránka z 18. Storočia zapečatená biskupom a v nej ostatky dvoch ľudí z roku 150. Svätý Primus a svätý Ireneus.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Som to odovzdal na fare.“

Redaktor: „Stalo sa to po revolúcii. Mladíkov zbadal v kaplnke, keď náhodou prechádzal historickým cintorínom.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Utekal som k oltáru, videl som, že to je odtiaľ, tak som to zhabal, surovo zhabal, bez nejakých právomocí policajných.“

Redaktor: „Kostičky svätcov mali byť špeciálne uložené v doske. Historik ju dal zreštaurovať na vlastné náklady.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Ostatky boli uložené v tomto

papieri, poskladané zapečatené biskupom. Ten kto slúžil omšu, farár, biskup, kalich napríklad dával priamo na tieto ostatky.“

Redaktor: „Ostatky svätých sú až tak vzácne, že sa pre ne v minulosti viedli vojny, alebo stavali kostoly. Zatiaľ ich však na Slovensku nikto neeviduje.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Pritom to sú veľmi významné momenty z histórie a teraz bez ohľadu či verí, neverí.“

Redaktor: „Súčasný správca cintorína a kaplnky sa nálezu ostatkov teší, a verí, že sa svätý Ireneus a Primus čoskoro dostanú späť do oltára.“

Gabriel Kládek, historik umenia: „Znovu ich zapečatí biskup.“

Karol Kačmáry, správca cintorína: „A z našej strany zabezpečíme podmienky, aby sa tieto relikvie mohli uložiť.“ **J. Kačmáry, TV JOJ, 15.10.2011**

Svet naruby Kríž

Poľsko čaká vojna o kríž. Symbol kresťanstva z ebenového dreva visí nad vstupnými dverami do rokavacej sály Sejmu. Zavesili ho tam v roku 1997 dvaja poslanci bez toho, aby si pýtali povolenie. O tomto svojvoľnom čine sa odvtedy veľa diskutovalo, no symbol pochádzajúci z oltára kostola v slávnej Čenstochovej si nikto zvesiť netrúfol. Teraz sa však kríž ocitol v zatiaľ najväčšom ohrození. Do poľského parlamentu sa dostala strana Palikotovo hnutie. Jej zakladateľ Janusz Palikot síce začínal svoju kariéru ako vydavateľ katolíckeho magazínu, ale neskôr otočil o stoosemdesiat stupňov a boj proti cirkvi a za sekulárny štát sa stal leitmotívom jeho novej strany. Odstránenie kríža z parlamentu má byť jej prvým symbolickým krokom. Palikot však veľa spojencov medzi ostatnými poslancami nenájde. Postavili sa proti nemu tak ľavicové, ako aj pravicové strany. Šéf národných konzervatívov Jarosław Kaczyński ho dokonca obvinil z toho, že mu ide o ničenie poľského národa. To, že kríž nad dverami nebude symbolom pokoja, ale skôr s ním bude kríž, bolo pritom jasné už od začiatku. Poslanec, ktorý ho nad dvere umiestnil, pri jeho vešaní spadol z rebríka. Aké väčšie znamenie ešte treba?

Miloslav Surgoš
Pravda 15/10/2011

Pri príležitosti Medzinárodného dňa hospicovej starostlivosti a Týždňa boja proti bolesti organizovali v Nitre rôzne sprievodné akcie. Išlo hlavne o to, aby sa ľudia čo najviac dozvedeli o význame hospicov určených pre umierajúcich ľudí. Celá akcia vyvrcholila benefičným koncertom.

Benefičný koncert pre všetkých ľudí, ktorí chcú pomôcť hospicu alebo mu aj pomáhajú, bol v tomto kostole v Nitre. Na koncerte sa predstavilo sláčikové kvarteto. Ľudia si za dobrovoľný príspevok mohli kúpiť aj hospicové koláčiky a tým finančne prispieť. Aj tu sa totiž boria s nedostatkom peňazí.

MUDr. Katarína Mičiaková, riaditeľka hospicu: „Pretože jednoducho je to tak, že tie platby sú

Fara a gynekológia bok po boku

Žilina má pozoruhodný fenomén. V budove miestneho pastoračného centra vraj sídli viacero inštitúcií. Medzi nimi aj fara a gynekologická ambulancia.

Všetci sme dietky Božie, hovorievali kňazi ešte predtým, ako začali riešiť homosexuálov či interrupcie.

Gynekológ ordinuje na fare

Katolícka diecéza má popri omšiach aj ordináciu pre ženy

Unikátna gynekologická ambulancia je iba pár krokov od katolíckeho kostola. Na sídlisku Solinky ju otvorila žilinská diecéza. Hovorca žilinskej diecézy Peter Holbička nám takto vysvetlil umiestnenie gynekológie v susedstve kostola a fary: „Prečo by to malo byť neobvyklé? Je tu detské centrum, všeobecný lekár i pekáreň. Pastoračné centrum predsa slúži ľuďom a to robí aj lekár gynekológ.“ Nová gynekologická ambulancia Gianna je nezisková organizácia.

Prispeli aj Žilničanky

Na jej zariadenie prispeli veriace Žilničanky, sponzori a menšiu sumu venovala aj diecéza. Niektoré prístroje lekár Ivan Wallenfels (43) ešte spláca, ale už si musí poradiť sám. „Sme financovaní z vlastných výkonov, nie z cirkevných peňazí. Máme štandardné

Žilinská symbióza cirkvi a gynekológie však dokazuje, že ono to ide ako po masle. Duševné a telesné zdravie pod jednou strechou. Slečna sa pomodlí, aby to tam nebolo a potom šup na kontrolu. Slovmi klasika, kde je vôľa, tam je cesta. Ono je to taká prvá lastovička mierového spoluzitia. **Plus jeden deň 19.10.2011**

zmluvy so zdravotnými poisťovňami,“ vysvetľuje gynekológ. Túto ambulanciu by zrejme žiadost' o prerušenie tehotenstva zaskočila.

Potraty? Nie!

„Som veriaci lekár, riadim sa zásadami katolíckej morálky a bioetiky. Ale ženám môžem iba radiť, nemôžem ich k ničomu nútiť,“ hovorí Ivan Wallenfels. Hovorca žilinskej diecézy dodáva: „Podporili sme takúto ordináciu, aby veriace ženy ošetril veriaci lekár, ktorý ich nebude nútiť k potratu. Naopak, ženám, ktoré o potrate uvažujú, bude ponúkať náhradné riešenia ako utajený pôrod, adopcia, azylový domov pre matky s deťmi.“ Z ambulancie sa potom môžu ísť ženy pomodliť do chrámu za zdravie nenarodeného dieťaťa alebo za jeho počatie.“

JANA PUS TAYOVÁ
Plus jeden deň 19.10.2011

Právo na dôstojný život

neadekvátne tej činnosti, ktorá sa vykonáva.“

Redaktorka: „Hospic Dom pokoja a zmiery u Bernadety funguje v Nitre už 5 rokov pod záštitou diecéznej charity. Je určený pre ľudí v konečnom štádiu ochorenia, ktorí už nemajú nádej na uzdravenie.“

MUDr. Katarína Mičiaková, riaditeľka hospicu: „Okolo tých 120 pacientov ročne je u nás. Máme obložnosť, teda máme kapacitu 15 lôžok.“

Redaktorka: „Osud ľudí v zariadení nie je ľahostajný ani nitrianskemu biskupovi Viliamovi Judákovi. Podľa jeho slov je aj hospic veľmi potrebný.“

Viliam Judák, nitriansky biskup: „Človek má právo na to, aby

dožil aj keď je postihnutý nejakou ťažkou nevyliciteľnou chorobou v dôstojnom prostredí a o to sa usilujeme v hospici.“

Redaktorka: „V starostlivosti o chorých pomáhajú aj dobrovoľníci. Jednou z nich je už 3 roky aj predstaviteľka známej sudkyne Ely Melchovej zo Súdnej siene.“

Janka Buršáková, televízna sudkyňa Ela Melchová: „Keď sa pohybuje človek v takomto prostredí, tak tuším si môžem dovoliť povedať, že ešte viac prehodnotí aj ten relatívne správne postavený rebríček.“

Mária Makáňová, zástupkyňa diecéznej charity Nitra: „Byť nablízku, byť s chorými, byť pri nich, niekedy len tak sedieť, držať ich za ruku.“ **Diana Pavlisová, 17/10/2011**

Kto bol hlava a kto krk?

Pápeži Ján Pavol II. a Benedikt XVI.

Podľa teológov bol skutočnou dušou Wojtylovho pontifikátu práve Ratzinger

Prvý sa narodil v roku 1920 v poľských Wadowiciach, druhý o sedem rokov neskôr v nemeckom Markt am Inn. Prvý pracoval v kameňolome a v chemickej továrni, vyštudoval polonistiku, filozofiu aj teológiu, rok po druhej svetovej vojne ho vysvätili za kňaza. Druhý študoval filozofiu a teológiu, za kňaza bol vysvätený v roku 1951. Prvý bol aktívny športovec, druhý je veľký mysliteľ. Prvý bol pápežom od roku 1978, druhý sa stal jeho nástupcom v roku 2005. Karol Wojtyla a Jozef Ratzinger. Hlasy, že cirkev sa začne vzdávať ľuďom, prišli hneď po nástupe Benedikta XVI. Začať po masami milovanom predchodcovi je ťažké, a nielen preto, že kritici mu vyčítali členstvo v Hitlerjugend z mladosti. Pre mnohých predstavoval spiatočnicke krídlo, ktoré bude veriacich skôr znechucovať než motivovať. Celé je to však komplikovanejšie.

Bohatý žobrák

S Wojtylom sa spája množstvo príťažlivých historiek a len ťažko zistiť, ktoré z nich sú fabuláciami. Na prednáške v kňazskom seminári v Banskej Bystrici, ktorá bola venovaná blahoslavenému Jánovi Pavlovi II., v máji tohto roka zaznelo aj to, že bol bohatým žobrákom. Bohatý mal byť na priateľov, myšlienky, aktivity a modlitbu. Nikdy však vraj nemal účet v banke, nevypísal šek a na majetku mu nezáležalo, ak práve nešlo o lyžiarsky a turistický výstroj. „Dokonca, aby ho prinútili používať nový holiaci strojček, starý zhrdzavený museli vyhodiť, lebo nový by niekomu podaroval,“ uvádza sa v prepise prednášky. Bol prvým mediálnym pápežom, ľudia zrazu mohli nástupcu na Petrovom stolci vidieť aj počuť zblízka. Legendárnymi sa stali jeho pastoračné návštevy, ktorými povzbudzoval veriacich po celom svete. „Celé to prebiehalo na úrovni emocionálneho otvorenia sa širokým masám,“ vysvetľuje teológ Miroslav Kocúr. Aj vďaka tomu získaval sympatie u mnohých ateistov či agnostikov.

Ratzingerov hovorca?

Podľa Kocúra je však mediálny obraz Wojtylu trochu skreslený. „Skutočnou dušou jeho pontifikátu bol Ratzinger ako prefekt kongregácie pre náuku viery. Ján Pavol II. ho vytiahol z akademického sveta, v ktorom mal postavenie rešpektovaného univerzitného profesora.“ Ratzinger je označovaný za špičkového teológa a Kocúr dodáva, že mnoho pápežských dokumentov, ktoré publikoval Ján Pavol II., redigoval práve on. „Mali k sebe bližšie, než sa zdá. Ratzingerove teologické prednášky pod názvom Úvod do kresťanstva patria medzi diela, ktoré sa čítajú dodnes. Jeho zvolenie za pápeža bolo logické, nebol sivou eminenciou Vatikánu, ale think-tankom pontifikátu Karola Wojtylu,“ tvrdí Kocúr. Wojtyla bol divadelník, tento talent využil aj ako pápež. „Podarilo sa mu oddeliť to, ako vystupoval na verejnosti a ako smerom dovnútra cirkvi, kde bol dosť tvrdý. Zastával mnohé nekompromisné pozície, pričom podklady mu pripravoval práve Ratzinger,“ hovorí Kocúr. Ján Pavol II. podľa neho skôr rozosiľal jeho poštu, než by, obrazne povedané, tie listy písal sám. Kým Benedikt XVI. rozpráva, čo si myslí, jeho predchodca často vravel veci, ktoré neboli z jeho hlavy. „Málokto vnímal, že Wojtyla vnútri cirkvi pôsobil represívne. Možno to vidieť aj na súčasných biskupoch, z ktorých azda 90 percent vymenoval práve Ján Pavol II. „Tá konzervatívnosť cirkvi aj jeho samotného vystihujú najviac,“ vraví Kocúr. Súhlasí aj teológ a publicista Ľubomír Jaško. „Vo vzťahu dovnútra cirkvi medzi oboma nevidím zásadný rozdiel. Ostáva zachovaná tá istá línia, striktnosť morálky i vieroučných právd. Lásková tvár Jána Pavla II. bola viac smerovaná k vonkajšiemu svetu, voči prípadným oponentom vnútri cirkvi sa správal nekompromisne a tvrdo.“ Podľa Jaška je Benedikt XVI. v mediálnom pôsobení menej obratný, keďže „je viac plachým intelektuálom ako hviezdou pre kamery. Doba však pokročila, takže ani on sa nevyhýba vystúpeniam pred obrovským publikom.“

Navonok a vnútri

Podľa katolíckeho kňaza Marka Vadrnu sú rozdiely aj v zameraní

na tú-ktorú teologickú oblasť. „Ján Pavol II. sa orientoval na morálne problémy, bol obrancom integrity a hodnoty ľudského života od jeho počiatku až po prirodzený skon, rozvinul katolícku náuku o ľudskom tele, o sexualite. Oslovoval aj mládež. V oblasti ekumenizmu mal široké srdce, neváhal sa stretať s predstaviteľmi iných náboženstiev. Benedikt XVI. sa venuje najmä vierouke a cirkevnej tradícii, rozvíja hĺbku kresťanskej náuky a pravdivo poukazuje na to, že jej plnosť sa nachádza práve v katolíckej cirkvi.“ U Benedikta XVI. vidí Vadrna jediné negatívum. „Že nebude pápežom aspoň 30 rokov.“ Veľké rozdiely medzi pápežmi nevidí katolícky kňaz Juraj Drobny, ktorý pracuje v TV Lux. „Boli priateľmi. Wojtyla bol literát, dramatik aj herec, a keď niečo napísal, bolo to cítiť, niektoré jeho encykliky sa mi čítajú ťažšie. Texty Benedikta XVI., u ktorého by každý čakal, že ako teológ bude písať ťažším jazykom, sa mi prekvapujúco čítajú veľmi dobre. A mladí majú radi aj jeho, v španielsku za ním na letisko prišli dva milióny ľudí, čo je neuveriteľné.“

Prejav sily alebo obeta?

Miroslav Kocúr príliš nesúhlasí so zásluhami Wojtylu na páde komunistických režimov. „Toto spájanie je preceňované, napomohli mu skôr iné okolnosti. Rolu v skreslení zohralo aj to, že pochádzal z Poľska a morálne podporoval hnutie Solidarita.“ Marek Vadrna to odmieta. „Aktívne vstupoval do politiky a diania sveta. Bol morálnym výkričníkom a vážnou mierou prispel k deštrukcii komunistickej totality.“ Kritikov Vatikánu miatli posledné roky Jána Pavla II. Pýtali sa, či má zmysel ťažko chorého a unaveného pápeža vláčiť po svete. Cirkev naopak vyzdvihovala jeho silu a nasadenie až do posledných chvíľ. Podľa Ľubomíra Jaška bude preto „zaujímavé sledovať, ako sa Benedikt XVI. vyrovná s pribúdajúcim vekom - či sa pokúsi prekvapíť, alebo budeme svedkami podobného príbehu ako u Jána Pavla II.“ Má už 84 rokov, teda vek, v ktorom zomrel jeho predchodca, pôsobí však vitálne.

Karol Sudor, SME 15/10/2011

Príde aj lesba Miranda

Košický Dóm obsadia filmové hviezdy

Dóm sv. Alžbety obsadili filmári. Prenajali si ho na nakrúcanie projektu, v ktorom hrajú ozajstné hviezdy. Objaviť by sa medzi nimi mala aj hviezda seriálu a filmov Sex v meste Cynthia Nixon, ktorá sa netají tým, že je lesbička.

Vedenie mesta ani cirkev sa zatiaľ k filmovačke nechcú príliš vyjadrovať. „Všetko sa dozvieme na pripravovanej tlačovke,“ informovali nás v produkčnej spoločnosti, ktorá filmovanie na Slovensku zabezpečuje. Nám sa však podarilo dozvedieť, že v projekte by mala účinkovať napríklad Miranda Richardson, známa napríklad aj z filmov o Harrym Potterovi, alebo Cynthia Nixon, ktorá sa preslávila ako právnička Miranda v seriáli a filmoch Sex v meste.

Lesbička v kostole?

Cynthia Nixon žije v lesbickom vzťahu. Či cirkevi neprekáža, že práve táto herečka bude nakrúcať

v kostole, sme sa včera nedozvedeli. Rovnako sme sa nedozvedeli ani sumu, za ktorú úrad filmárom Dóm prenajal. Košičania majú na filmovačku v kostole rôzne názory. Jedni sa tešia, že uvidia svetové hviezdy, a tiež zo zviditeľnenia kostola aj mesta vo svete. Iní si zasa myslia, že filmári do kostola nepatria. Bohoslužby budú v čase filmovačky, teda dva týždne, zabezpečené v neďalekej Kaplnke sv. Michala.

Pokračovanie Pilierov zeme

V Dóme sa majú nakrúcať scény k historickej minisérii, ktorá je voľným pokračovaním príbehu Pilier zeme zo stredovekého Anglicka podľa románu úspešného spisovateľa Kena Folletta. Okrem spomínaných hviezd v ňom účinkujú herci ako Peter Firth (Pearl Harbor), Ben Chaplin (Dorian Grey) či Rupert Evans (Hellboy). Kto z nich sa v Košiciach naozaj objaví, to uvidíme až na budúci týždeň, keď sa začne filmovať naostro. (fer)

Plus jeden deň 18/10/2011

Zámok premenili na Westminsterský palác

Filmári zo seriálu Svet bez konca obsadili Bojnice, zajtra sa presunú do Košíc

Nakrúcanie niekoľkých epizód osemdielneho historického televízneho seriálu World Without End (Svet bez konca) sa končí dnes v Bojnickom zámku. Filmári sa zajtra presunú do Košíc, kde príde aj známa lesbička Cynthia Nixon. Tá sa preslávila ako červenovláska Miranda v seriáli Sex v meste. „Bojnický zámok je jeden z najkrajších v Európe, podobne ako košická katedrála. Je pre nás veľká česť tu nakrúcať,“ pochvaľuje si jeden z producentov kanadsko-nemecko-maďarského projektu Howard Ellis z Mid Atlantic. Filmári premenili priestory zámku na komnaty kráľovského Westminsterského paláca, dolné nádvorie poslúžilo na scény z Florencie. V Bojnickom zámku nakrúcali tri dni po 12 hodín. Seriál, ktorý nakrúcajú aj v Maďarsku, Rakúsku a Anglicku, sa má objaviť v televízii v polovici budúceho roku. Práva na jeho vysielanie kúpili ešte pred dokončením televízie v 40 krajinách. Do

Bojnic dopravili filmári 20 kamiónov techniky. Medzinárodný štáb vrátane hercov tvorí 225 ľudí, ktorí majú karavany na parkovisku. Slovenských hercov v seriáli neuvidíme. Podľa Elise nezvládli potrebný anglický prízvuk. V košickom Dóme Sv. Alžbety už stavajú kulisy, aby sa priestor čo najviac priblížil historickému výzoru. Štatutár farnosti Sv. Alžbety bol včera nezastihnuteľný, takže sme sa nedozvedeli, za akú sumu prenajali chrám filmárom. „Peniaze použijeme na opravu kostola,“ povedal nám nomenovaný zdroj z farnosti. O tom, že v projekte účinkuje aj známa lesbička Cynthia Nixon, pri podpise zmluvy nevedeli. „Pri každej podobnej zmluve však cirkev vyžaduje klauzulu, že v projekte nebudú scény, ktoré odporujú kresťanskej morálke,“ tvrdí náš zdroj. (mk, fer)

Plus jeden deň 19.10.2011

Seriál za 35 miliónov eur

Dej televízneho seriálu World Without End (Svet bez konca) sa odohráva v Anglicku 14. storočia.

Kým platí, nevadí

Lesbická hviezda obsadila chrám

Košický Dóm svätej Alžbety uzavreli, aby v ňom mohol nakrúcať filmový štáb. Podľa našich zistení v ňom nechýba ani Cynthia Nixon, herečka zo seriálu Sex v meste a otvorená lesbička. Nič proti, Cynthia nech žije, s kým chce, nech si nakrúca, kde chce. Trochu čudný je postoj cirkvi, ktorá odmieta prezradiť, koľko si za prenájom chrámu zapýta. Treba jej pripomenúť, že ešte stále je finančne napojená na štát, teda na naše dane. Cirkev má byť strážkyňou zákonov, ktoré platia tisícročia a nedajú sa novelizovať. Ako napríklad nezabiješ alebo nepokradneš. Ale tváriť sa ako strážcovia čistoty, pranierovať všetko, čo v sebe obsahuje písmená S, E a X? A potom uzavrieť Dóm a dať si platiť hollywoodskou menou od niekoho, kto je fuj? A potajomky? Jeden orgán ľudského tela ide nadol. Palec.

Daniel Hořka

Plus jeden deň 18/10/2011

Obvinený biskup neodstúpi

Prvý katolícky biskup obvinený v USA v súvislosti s prípadom sexuálneho zneužívania mieni zostať v úrade, oznámila jeho hovorkyňa. Robert Finn, ktorý vedie diecézu v Kansase, je obvinený, že pomáhal kryť čin svojho podriadeného, na počítači ktorého polícia našla stovky sexuálne ladených fotografií malých detí. Finn v máji priznal, že čakal päť mesiacov, kým polícia o stovkách podozrivých fotografií povedal. Obvinenie však odmieta a tvrdí, že kňaza mohol nahlásiť až po tom, čo otázku prerokoval s predstaviteľmi cirkvi, ako mu to prikazujú vnútorné predpisy. (čtk), Pravda 21.10.2011

Bude pokračovaním úspešného filmu Pillars of the Earth (Piliere zeme). Režisérom je Michael Catton-Jones, známy z filmov Strelba na psy, Rob Roy či rodinnej drámy Sopranovci. V Bojniciach nakrúcajú také hviezdy ako napríklad Peter Firth, Aure Atika či Blake Ritson. Rozpočet na seriál je približne 35 miliónov eur.

Detské porno v cirkvi

Detské porno v počítači dostalo do problémov ďalšieho biskupa. Obrázky síce neboli určené pre Američanovu potrebu, no 5 mesiacov kryl jednu zo svojich ovečiek. Previnilcom je 58-ročný referend Robert Finn. Vo svojom laptope ukrýval stovky detských aktov. Teraz mu hrozí rok väzenia a 1000 dolárová pokuta.“ **TV JOJ, 19:30 15/10/2011**

Slota cíti Božiu ochranu

SNS sa do predvolebnej kampane púšťa so svojou tradičnou témou. Víkendové rozšírené Predsedníctvo SNS prijalo vyhlásenie, v ktorom vyzýva na striktné odmietnutie eurobyrokracie z Bruselu. Predsedníctvo sa zaoberalo aj petíciou za referendum o uzákonení slovenského jazyka za jediný úradný jazyk. Slota verí, že potrebných 350-tisíc podpisov budú mať do konca roka. V takom prípade by sa podľa neho mohli referendum spojiť s voľbami. „Vyšlo to tak akurát, Pán Boh asi drží ochrannú ruku nad SNS.“ (sita), **Pravda 17/10/2011**

Verejnoprávna televízia už nechce satanistu

Poľská verejnoprávna televízia TVP už nebude zamestnávať kontroverzného frontmana deathmetalovej kapely. Adam Darski, zvaný Nergal, bol porotcom v súťaži pre spevácke talenty. Šéf TVP Juliusz Braun jeho angažovanie považuje za chybu. Darski, často označovaný za satanistu, na seba v minulosti strhol pozornosť napríklad tým, že na koncerte roztrhal Bibliu. To, že sa dostal do TVP, pobúrilo najmä predstaviteľov katolíckej cirkvi.

„Riaditeľ TVP povedal, že rozhodnutie zamestnať takú kontroverznú osobu, akou je Adam Darski, bolo chybou,“ napísal po schôdzke s riaditeľom Braunom kňaz Bolesław Karcz, predseda Katolíckeho združenia novinárov. Spevák skupiny Behemoth bude vo verejnoprávnej televízii pracovať len do začiatku decembra, keď sa vysiela posledná časť súťaže. Nergal sa pred niekoľkými dňami znovu dostal na prvé stránky bulvárnej tlače. Pri koncerte v jednom varšavskom klube v preoblečení za kňaza „uzdravoval“ hudobníkov, ktorí predstierali, že sú postihnu-

tí a jazdili po scéne na invalidných vozíkoch. Nergalovým pôsobením v Poľskej televízii sa v septembri zaoberala rada pre rozhlasové a televízne vysielanie. Nenašla na ňom nič, čo by bolo v rozpore so zákonom. Riaditeľ TVP už predtým členov rady informoval o tom, že Nergal v programe The Voice of Poland vystupuje výlučne ako hudobný expert a nedelí sa v ňom o svoje náboženské názory. Poľské médiá dali Nergalovi prezývku „prvý satanista Poľska“. On o sebe hovorí ako o slobodnom človeku, ktorý sa snaží správať tak, ako chce, aby sa k nemu správali iní. Nergalovo správanie však mnohých v Poľsku, kde sa takmer 90 percent ľudí hlási ku katolíckej cirkvi, dráždi. Vrchný poľský „lovec satanistov“ Ryszard Nowak ho za urážku náboženského citenia zažaloval po tom, čo v roku 2007 na koncerte v Gdyni roztrhal Bibliu a jeho fanúšikovia ju vzápätí spálili. Bibliu vtedy Nergal označil za lživú knihu a katolícku cirkev za najväčšiu zločineckú sektu. Súd ho oslobodil, ale prokuratúra sa odvolala. **čtk, Pravda 17.10.2011**

Rozhovor s poslancom NR SR a poslancom mestského parlamentu za Smer-SD

Dušanom Čaplovičom

Rastislav Iliev, moderátor: „Komunálne voľby do samospráv boli takmer presne pred rokom. Ľudia sa rozhodli pre radikálnu zmenu. Vymenil sa primátor Bratislavy, do lavíc mestského parlamentu zasadli viaceré nové tváre. Nová tvár je aj Dušan Čaplovič, ktorý však ani náhodou nie je nováčikom v politike. Poslanec Národnej rady Slovenskej republiky a mestského parlamentu za Smer-SD Dušan Čaplovič je mojím dnešným hosťom.“

Rastislav Iliev, moderátor: „Pán Čaplovič, Základná umelecká škola Júliusa Kovalského na Jesenského ulici v Starom Meste, ide o budovu, o ten sporný predaj. Cirkev, iste ste zachytili v médiách, že aj my sme to napokon vysielali a pred pár dňami cirkev taký zvláštny postoj zaujala k celej tejto problematike alebo doslova už aj kauze. Čo si o tom myslíte, že taká lukratívna budova v centre mesta prešla do rúk súkromného investora bez

toho, aby upovedomila napríklad aj ministerstvo kultúry a štát? Podľa zákona na to mala právo.“

Dušan Čaplovič, poslanec MsZ (Smer-SD): „O tom sme sa nedozvedeli len v novinách a médiách elektronických, ale o tom sme aj rokovali v informačnej správe na poslednom zastupiteľstve, zhodou okolností zajtra máme ďalšie zastupiteľstvo, ale v inej oblasti, ktoré sa bude venovať dopravnému systému. Myslím si skutočne, že v tomto prípade sa rozhodla cirkev, že predá tú budovu, ale nemala ju čo predávať bez toho keďže vedela, že je zapísaná v zozname kultúrnych pamiatok, bez toho, aby bola upovedomená Krajská pamiatková správa, alebo mestská pamiatková správa, súčasne aj ministerstvo kultúry a po druhú, tu sa mi zdá, že trošku aj zlyhala cirkev v tom, že mala si uvedomiť, že plní isté sociálne veci, ktoré v tejto oblasti by mala zastupovať, nuž a predat’

takúto budovu, ktorá je skutočne miestom, kde chodia deti či už zo základnej umeleckej školy, alebo základnej školy na ... Jesenského, je veľké, veľké riziko, pretože je to jednak dobrá škola, kvalitná škola a my tých škôl veľa nemáme v Bratislave a vlastne týmto svojím konkrétnym skutkom, keď už to je v rukách vlastníka, spôsobila to, že pre tieto deti sa veľmi sťažilo v budúcnosti vzdelávanie v tejto oblasti.“

Rastislav Iliev, moderátor: „Uvidíme ako to dopadne, tam je aj veľa otázok okolo tej firmy, ťažko povedať.“

Dušan Čaplovič, poslanec MsZ (Smer-SD): „Nechcem ju menovať, my vieme o akú firmu ide, ale ...“

Rastislav Iliev, moderátor: „Viem o akú firmu, ale venujme sa niečomu úplne inému.“

Dušan Čaplovič, poslanec MsZ (Smer-SD): „Áno.“ (krátené)

TV Bratislava, 19.10.2011

Manželstvo na skúšku

Vysoký počet rozvodov nedesí len Slovákov. Mexičania nedávno prišli s nápadom, ako zlepšiť neprijemné štatistiky: chcú zaviesť manželstvo na skúšobný čas minimálne dva roky. V čase, keď aj automobilky ponúkajú dlhšiu záručnú lehotu, to znie celkom vtipne.

Na skúšobný čas sa vydávajú vodičské preukazy, uzatvárajú sa pracovné zmluvy, ale manželstvo? Možno porovnávať dvoch novomanželov s neoverenými zamestnancami alebo neskúsenými šoférmi? Nemá sa manželstvo uzatvárať z lásky? „Manželstvo na dva roky je podľa mňa zbytočné. Sama síce nepatrím k dievčatám, ktoré od malička snívajú o svadbe a pokojne by som žila na divoko aj celý život, ale keď už sa človek pre tento životný krok rozhodne, mal by mať nejakú váhu. Inak je úplne zbytočný,“ tvrdí 28-ročná novomanželka Laura. Mestskí zákonodarcovia z Mexico City majú však opačný názor. Ľavicoví poslanci navrhli reformu občianskeho zákonníka, ktorá by párom umožnila rozhodnúť o dĺžke trvania manželstva. Možnosť doživotného zväzku v návrhu nie je vylúčená. Budúci manželia by uzatvorili manželskú zmluvu v minimálnom trvaní dva roky s možnosťou predĺženia. Ak pár bude aj po tomto čase spolu šťastný, manželstvo môže pokračovať až do smrti. „Návrh znie tak, že ak po uplynutí dvojročného obdobia vzťah nebude fungovať, platnosť zmluvy jednoducho vyprší. Zmluva by obsahovala ustanovenia o deťoch a majetku v prípade rozvodu,“ citovali mexické médiá spoluautora návrhu, poslancu ľavicovej Strany demokratickej revolúcie Leonela Lunu. „Nemuseli by ste prejsť mučivým rozvodovým konaním,“ dodal. Lunova strana má v 66-člennej snemovni najviac kresiel, návrh postupne získava podporu a hlasovanie možno očakávať ešte tento rok. Je pravdepodobné, že návrh prejde, keďže v roku 2009 prešiel v mestskom zastupiteľstve ako v prvom v Latinskej Amerike vôbec návrh legalizovať homosexuálne manželstvá. Ľavicový starosta mesta Marcelo Ebrard tým pobúril katolícku cirkev, ktorá je aj proti najnovšiemu návrhu o manželstvách na skúšku. Ebrard nedávno oznámil, že

sa bude uchádzať o zvolenie za prezidenta krajiny. Cirkev navrhované manželstvá na skúšku odsudzuje. „Táto reforma je absurdná. Je v protiklade s podstatou manželstva,“ povedal Hugo Valdemar, hovorca mexickej arcidiecézy. „Je to len ďalšie divadlo pre voličov, zámer je nezodpovedný a nemorálny.“ Katolíckej cirkvi na Slovensku sa podobné návrhy nepozdávajú. Vo svojich dokumentoch nazýva manželstvo na skúšku nenormálnou situáciou. Považuje ho za nedôstojné. „Cirkev nemôže trpieť takýto zväzok, a to pre osobitné dôvody vyplývajúce z viery,“ píše sa na internetovej stránke dkc.kbs.sk. Evanjelická cirkev zasa pripomína, že skutočne dôležité veci v ľudskom živote nie sú na skúšku. Na skúšku sa nemožno ani narodiť, ani zomrieť, ani otehotnieť. V manželstve má ísť o definitívnu voľbu. Inštitút manželstva na skúšku však neprekáža len veriaci a cirkvám, ale aj ostatným ľuďom. Odmietajú sa cítiť ako spotrebný tovar. Keď na nich partner nájde chybu, čo teraz - vráti ho späť? A komu? Je naivné veriť, že hoci aj skúšobné manželstvo zaručí šťastný vzťah. „Naopak, navodzuje dojem, že ak po dvoch rokoch nebudem s manželkou spokojný alebo ona so mnou, beztriestne a bez naháňania sa po súdoch si nájdeme každý niekoho iného. To je predsa absurdné,“ tvrdí Bratislavčan Lukáš. Ani tí, čo sa chcú vyhnúť úradným vybavovačkám, nemajú vyhrať: čo s deťmi, ktoré sa v takomto vzťahu narodí? Tie sa nedajú zrušiť ako manželstvo. A jednoduché by to nebolo ani so spoločným majetkom.

Rozvody na Slovensku

Minulý rok na Slovensku podľa štatistik mierne klesla rozvodovosť. Štatistický úrad zaznamenal 12 015 rozvedených manželstiev, čo znamená, že sa rozvádza asi 40 percent párov. Priemerný vek rozvádajúcich saje 41 rokov u mužov a u žien 38 rokov. Najvyššia miera rozvodovosti je vo vekovej skupine 30 až 44 rokov. Aktívnejšie sú ženy, podávajú dve tretiny návrhov. Priemerná dĺžka rozvádzaného manželstva bola vlani 14,6 roka.

Zuzana Hlavačková
Katarína Sedláková
Pravda 20.10.2011

Na skúšku môžete mať vodičský preukaz

Môže takzvané manželstvo na skúšku fungovať v praxi? Dá sa z právneho hľadiska zabezpečiť, aby si ľudia mohli manželstvo vyskúšať na základe nejakej právnej dohody uzavretej na určité obdobie, napríklad dva roky?

Slovenský právny systém upravuje vznik a uzavretie manželstva. Takzvané manželstvo na skúšku naše právo nepripúšťa. Z legislatívneho hľadiska však túto vec ako problém nevidím. Zákony, zmluvy a dohody by inštitúciu manželstva uzavretého na určité obdobie dokázali uviesť do praxe a zaručiť jej právne fungovanie. Musela by nastať zmena zákona, konkrétne Občianskeho zákonníka, na základe spoločenskej vôle. Zákon by samozrejme musel upravovať spôsob vzniku aj zániku takejto inštitúcie, ako aj ustanovenia o úprave majetkových pomerov a starostlivosti o deti po skončení manželstva na skúšku.

Malo by na Slovensku vôbec význam zavádzať niečo také do praxe?

Nemyslím si, že na Slovensku je záujem niečo meniť v takomto duchu. Slováci volajú skôr po zavedení predmanželskej zmluvy. Pri zmene legislatívy by problém mohol nastať skôr z etického pohľadu. Na skúšku môžete mať vodičský preukaz, nie manžela. Nemyslím si, že manželstvo je inštitúcia, ktorú by si zúčastnené strany mali skúšať. Do manželstva by mali vstupovať ľudia na základe premysleného rozhodnutia a ak sa ukáže manželstvo ako nefunkčné, slovenské právo ponúka možnosť rozvodu. Takisto som presvedčená, že iniciatívu pri zavádzaní takého niečoho by nepriaznivo hodnotila aj cirkev.

Myslíte, že by takzvané manželstvo na skúšku, ak by ho zákon na Slovensku pripúšťal, mohlo priaznivo ovplyvniť rozvodové štatistiky?

Nie som o tom presvedčená. Z praxe, ale aj štatistik vychádza, že iba malé percento rozvodov pripadá na manželstvá trvajúce menej ako dva roky. Ak nemáte dva roky problém a nechcete sa rozvádzať, je malá pravdepodobnosť, že budete chcieť skončiť vzťah založený hoci na skúšobnej dohode. Aj keď rozviazať dohodu by

pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str. 6

v takomto prípade mohlo byť jednoduššie, ako rozvádzať sa. Všetko by však záležalo na právnej úprave „manželstva na skúšku“. Ukončiť dohodu o manželstve a rozviesť sa si vyžaduje majetkové vyrovnanie, dohodu o starostlivosti o deti a tak ďalej. A kto sa nedokáže kultivovane rozviesť, ten asi nedokáže ani slušne ukončiť zmluvu.

Jana Zaňková, právnička
Pravda 20.10.2011

S manželstvom sa nedá vybabrať

Manželstvá sa dnes rúcajú ako domčeky z karát. Akoby boli všetky uzatvárané len na skúšku. Možno by bolo naozaj praktickejšie, keby boli termínované: dvojnásobná zmluva vyprší a manželia sa môžu rozísť. Alebo aj nie. Manželstvo na pokračovanie by mohlo vydržať až do diamantovej svadby. Rekordmani by mali možno zo dvadsať predĺžovacích sobášnych listov a svadobných fotografií, užili by si hostín a všetkého príjemného, čo so svadbou súvisí. Bolo by napätie z očakávania, adrenalín, ktorý by ďalšiu etapu čerstvo naštartoval. Kto však chce, aby si ho niekto bral len na skúšku? Kto o sebe natoľko pochybuje, že by si priznal zlú voľbu? Láska je predsa neomylná. A nezištná. Pozastavujeme sa aj nad uzatváraním predmanželských majetkových zmlúv, lebo zaváňajú pochybnosťami a vypočítavosťou. Máme radšej romantiku. Manželstvo je však tak či tak úradný akt a vec verejná. Patrí štátu, cirkvám, celým rodinám. Konečné slovo majú právnici. V tomto zmysle by sa dalo prirovnať k firme, dalo by sa mu hovoriť aj manažerstvo a dalo by sa brať ako podnikanie so všetkým, čo k tomu patrí vrátane skúšobných či výpovedných lehôt. Ale manželstvo, to je aj mágia. A s ňou sa ťažko experimentuje. Darmo sa všetko naskúša na nečisto - život práve také „odfajknuté“ projekty rád skrúti, prekrúti a zrúca. S manželstvom sa jednoducho vybabrať nedá.

HELENA DVOŘÁKOVÁ
redaktorka Pravdy a spisovateľka
Pravda 20.10.2011

Podpísal sa stredoveký murár do omietky?

Tajomný odtlačok ruky našli reštaurátori v ružomerskom gotickom kostole Podpísal sa stred

RUŽOMBEROK – Zaujímavý nález sa podaril reštaurátorom v gotickom kostole v ružomerskej časti Hrboltová. Pri rekonštrukcii objavili vzácnu stopu – odtlačok dlane ruky. Ukryvala ho jedna zo stien najstaršej časti kostola z 13. storočia a pravdepodobne patrila murárskemu majstrovi.

„Obyčajne sa majstri podobne podpisovali na skryté miesto, kde to nebolo vidno. Je to jediný doteraz známy stredoveký odtlačok ruky na Slovensku vôbec. Ide o slovenský unikát. Na východnom Slovensku našli napríklad odtlačok murárskej lyžice,“ hovorí farár Peter Olexák. Výstavba gotického jadra, najstaršej časti Kostola svätej Kataríny Alexandrijskej, je datovaná do roku 1260. Práve tu, v stene oblúka, na-

šli reštaurátori v pôvodnej omietke z haseného vápna odtlačok ruky. Nachádza sa nad jedným z troch doteraz objavených konsekračných krížov, ktorých môže byť v kostole ukrytých celkovo dvanásť. „Konsekrovať znamená vysviacať. Je to dôkaz, že v 13. storočí sem musel prísť biskup a kostol vysviatil,“ vysvetľuje farár. Tajomstvom však zostáva, prečo odtlačok ruky našli práve nad jednou z týchto malieb.

Letokruhy určia vek

Pri reštaurátorskom výskume kostola odkryli aj staré šindle – drevené dosky, ktoré môžu odhaliť ďalšie nové fakty histórie kostola. „Z letokruhov sa dá vyčítať vek aj to, kedy bol strom spílený. Šindle sme preto poslali do dendrologického laboratória do Česka,“ dodáva farár, ktorý sa z novoobjavených čriepkov histórie kostola teší. (sv)

Plus jeden deň 21/10/2011

Vo Františkánskom kostole v Nitre sa konalo slávnostné Veni Sancte nitrianskych univerzít

Večer 20. októbra sa vo Františkánskom kostole v Nitre konalo slávnostné Veni Sancte nitrianskych univerzít. Svätej omši predsedal diecézny biskup Viliam Judák za prítomnosti rektora miestneho Univerzitného pastoračného centra, zástupcov Univerzity Konštantína Filozofa a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, ale aj desiatok študentov.

Veni Sancte nitrianskych univerzít oficiálne odštartovalo množstvo aktivít, ktoré súvisia s duchovným životom študentov. Ich hlavným pilierom sú študentské sväté omše. Rektor Univerzitného pastoračného centra Lubomír Hlad: „To sú liturgické, eucharistické slávenia, takže v Univerzitnom pastoračnom centre v nedeľu o 9.00 večer, teraz v pondelok, utorok o 8.00 večer, stredu o 18.30 vo Františkánskom kostole, vo štvrtok v Kostole sv. Michala na vršku a nakoniec to je v tomto roku novinka, svätá omša v piatok 12.30 v Univerzitnom pastoračnom centre.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Pri svätej omši nitriansky biskup Viliam Judák povzbudil vysokoškolákov k vernosti Kristovi.“

Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup: „Aby bolo vidieť a cítiť, že Nitra má aj kresťanských študentov.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Študenti počas celého akademického roka budú mať možnosť zúčastňovať sa aj neliturgických podujatí, ktoré organizuje Univerzitné pastoračné centrum.“

Lubomír Hlad, rektor Univerzitného pastoračného centra: „Na to hľadanie je zamerané pondelková katechéza, ktorú sme nazvali Kresťan a ... (za nimi sa vždy niečo doplní), nejakí oblasť života, v utorok znova po svätej omši chcem pozvať všetkých, zvlášť prvákov a prehĺbenie duchovného života cez seminár života v duchu svätom.“

Z Nitry pre Rádio Lumen
Miroslav Lyko

Neplatiči dostanú najprv upomienky

Hrobové miesta sa na cintorínoch prenajímajú spravidla na desať rokov, miesta na urny na dvadsať. S platením za ne sa však pribuzný veľmi nepoháňajú. Žilina napríklad spravuje dve mestské a 14 prímestských pohrebísk. Ročné náklady na investície, správu a údržbu pohrebísk sú okolo 240-tisíc eur. „V správe máme okolo 17-tisíc hrobových miest,“ vraví Pavol Čorba, hovorca mesta. K nájomnej zmluve na hrobové miesto je potrebný platný doklad totožnosti, čestné vyhlásenie pri zmene nájomcu, že ide o blízku osobu. Neplatič sa môže dozvedieť, že má dlh voči správcovi cintorína na mieste na to určenom - na oznamovacej tabuli. Zoznam neplatičov je u správcu cintorína aj na žilinskom mestskom úrade. „Informácie môže každý dostať v čase od ôsmej ráno do tretej popoludní. Zaplatiť za hrobové miesto môže poštovou poukážkou v hotovosti na pošte s poplatkom, bez poplatku v pokladnici mestského úradu alebo prevodom.“

Žilina chystá plošné vymáhanie nájomného

Žilina po dokončení inventarizácie všetkých pohrebísk pripravuje plošné vymáhanie nezaplateného prenájmu. „Sankcie sa zatiaľ vymáhať neplánujú a vymáhanie je možné len od toho, na koho je vystavená platná zmluva o prenájme za hrobové miesto,“ vraví Čorba. „Momentálne sa pripravuje aj nové nariadenie, v ktorom môže dôjsť aj k úprave cien za hrobové miesta.“ Niektoré hroby, najmä v kopcovitých terénoch, sú ťažko dostupné najmä pre starších ľudí. „Tí by mohli požiadať o premiestnenie hrobu. No pochybujem o tom, že by niekto uvažoval o exhumácii z tohto dôvodu. Už len preto, že ju hradí ten, kto o ňu požiada, nehovoriac o ďalších povoleniach z regionálneho úradu verejného zdravotníctva, nákladoch na vykopanie ďalšieho hrobu, ktorý by takisto bolo treba uhradiť aj s príslušným poplatkom na tleciu dobu. Podľa zákona je to minimálne 10 rokov. Cena takéhoto preloženia pozostatkov „exhumácie“ by sa pohybovala od 1 500 do 2 000 eur.“ Košice majú 16 cintorínov, z ktorých je vo vlastníctve mesta Verejný cintorín na Rastislavovej ulici a Krematórium

na Zelenom dvore. „V niektorých, je ich celkom 8, má mesto len spoluvlastnícky podiel, ktorý je zmluvne zverený príslušnej mestskej časti. Ostatné cintoríny sú vo vlastníctve mestských častí alebo cirkví,“ vraví hovorkyňa Martina Viktorínová. „Cintorín sme prenajali spoločnosti Rekvie, pohrebné, cintorínske a kremačné služby, s.r.o., ktorá má v kompetencii uzatvárať podnájomné zmluvy za podmienok schválených prevádzkovým poriadkom.“ Mesto zatiaľ nepristúpilo k rušeniu hrobov neplatiacich nájomcov. „Nepotrebuje taktu uvoľniť hrobové miesta,“ vraví Viktorínová. V cenníku služieb, ktoré poskytuje spoločnosť Rekvie, sú zohľadnené jej náklady. „Zatiaľ nám neavizovala zvýšenie cien. Ich prípadné navyšovanie je však v kompetencii mestského zastupiteľstva.“ Mesto neprevádzkuje žiadne pohrebné služby. Údržbu cintorínov zabezpečuje nájomca, ktorý nájom vo výške 30 705 eur môže použiť na práce odsúhlasené mestom. „Takto sa z rozpočtu mesta vlani a v predchádzajúcom roku rekonštruovala obradná sála na Verejnom cintoríne v celkovej sume asi 296-tisíc eur.“

Oznámenia na hroboch

V Trenčíne sa o 12 pohrebísk, ktoré sa nachádzajú v jednotlivých mestských častiach Trenčína, stará spoločnosť Pohrebníctvo Dvonč, s.r.o., Partizánske. „Známych nájomcov spoločnosť na úhrady upozorní, sú disciplinovaní a snažia sa nájomné zaplatiť v lehote splatnosti,“ vraví Ivana Suliková z mestského úradu, útvaru interných služieb. Pripomína tiež, že nájomná zmluva nesmie byť vypovedaná skôr, ako po uplynutí tlecej doby a nájomné je nájomca povinný zaplatiť minimálne na tleciu dobu dopredu. „V hlinenom hrobe je to 15 rokov a v hrobe z betónových dielcov 20 rokov.“ Po uplynutí tlecej doby môže nájomca uhradiť nájomné na akékoľvek obdobie. Zmluvy mesto predlžuje dodatkami. Po úmrtí nájomca má prednostné právo na uzavretie novej nájomnej zmluvy blízka osoba. „Ak je blízkych osôb viac, tá, ktorá sa prihlási ako prvá. Novému nájomcovi dávame o tom podpísať čestné vyhlásenie, že o takú osobu ide.“ Neplatičom posielajú oznámenia.

„Ak sa nám vráti, napríklad nájomca už na uvedenej adrese nebýva, dávame ho na hroby. Žiadame nájomcu, aby sa prihlásil prevádzkovateľovi pohrebiska na uvedenú adresu alebo telefónne číslo.“ V Trenčíne sa rušia väčšinou staré hrobové miesta, ktoré pôvodní nájomcovia nemajú záujem ďalej užívať. Miesto sa využije na ďalší prenájom. Telesné ostatky, ktoré sa pri pochovávaní v hrobovom mieste objavia, uložia na dno hrobu. „Pri rušení hrobových miest dodržiavame zákon, kde plynú lehoty vypovedania nájomnej zmluvy jednoročnej alebo trojročnej. Závisia od toho, či nájomca je alebo nie je známy,“ dodáva Suliková.

Aké sú ceny za prenájom v niektorých krajských mestách

Žilina:

jeden hrob 16,60 eura/10 rokov
dvojhrob 33,20 eura/10 rokov
trojhrob 49,80 eura/10 rokov
prenájom urnového miesta max. 80x80 cm 16,60 eura/20 rokov
prenájom detského hrobu 100x80 cm 6,64 eura/10 rokov
prenájom krypty do 4 m² 199,16 eura/20 rokov
prenájom krypty do 6 m² 331,93 eura/20 rokov

Trenčín:

jeden hrob 3,3190 eura/rok
detský hrob 0,6640 eura/rok
dvojhrob 1,6596 eura/rok
pohrebisko Trenčín - Juh časť III, IV, V za hrob 2,6560 eura/rok
detský hrob 0,6640 eura/rok
dvojhrob 1,6596 eura/rok
Pohrebiská ostatných mestských častí - hrob 1,9920 eura/rok
detský hrob 0,6640 eura/rok
dvojhrob podľa 1,6596 eura/rok

Košice-Šaca:

Nájomca hrobového miesta 40 eur/10 rokov
Obnova užívacieho práva hrobového miesta pre hrobku 40 eur/10 rokov
prepožičanie hrobového miesta na zriadenie hlineného hrobu 83 eur/20 rokov
Obnova užívacieho práva hrobového miesta pre hlinený hrob na 10 rokov 40 eur
Prepožičanie hrobového miesta na zriadenie detského hrobu na 10 rokov 40 eur

Pravda 20.10.2011